

‘Ο χάρτινος αιών. ’Εάν θέσωμεν πολλά στρώματα χάρτου τὸ ἐπὶ τοῦ ἀλλοῦ, ἀφοῦ ἀλείψωμεν αὐτὰ προηγουμένως δὶ’ ἐλαφρᾶς τινος κολλητικῆς ψλῆς, εἰτα δὲ συμπιέσωμεν αὐτὰ δὶ’ ισχυρᾶς οὐδραυλικῆς πιέσεως, ποριζόμενα μάζαν τινὰ τοσοῦτο συμπαγῆ, δυνατήν, ἐλαστικήν καὶ στερεάν, ὥστε δὲ χάλυψ καὶ δὲ σίδηρος οὔτε κανὸν νὰ παραβληθῶσι δύνανται πρὸς αὐτὴν κατὰ τὰς ιδιότητας ἑκεῖνας. ’Εάν μάλιστα δὲ χάρτης εἴνει κατασκευασμένος ἐκ καλοῦ ψλικοῦ μὲ δυνατᾶς ίνας, λ. χ. ἐκ λινοῦ ψφάρατος, δυνάμενα διὰ τῆς οὐδραυλικῆς πιέσεως νὰ πορισθῶσιν ἐκ τοῦ χάρτου τούτου πλάκας τόσον σκληρὰς καὶ στερεάς, ὥστε καὶ διὰ τῶν δύστάτων ἔργαλειν ἀδυνατοῦμεν νὰ χαράξωμεν οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην ἀμυχήν ἐπ’ αὐτῶν. Σήμερον δὲν ὑπάρχει ἀντικείμενον τοσοῦτο σκληρὸν καὶ στερεόν, τὸ ὅποιον νὰ μὴ δύναται νὰ κατασκευασθῇ ἐπὶ σκληρότερον καὶ στερεωτέρον ἐκ χάρτου δὶ’ οὐδραυλικῆς πιέσεως· πλὴν τῆς στερεότητος ταύτης δὲ χάρτης ἔχει καὶ τόσα ἄλλα ἔκτακτα προτερήματα, ὥστε ταχέως δὲ παρηγκωνίζεν τὸν χάλυβα καὶ τὸν σίδηρον, ἀν μὴ εἶχεν ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰσέτι ἐν μόνον ἐλάττωμα, τὴν δαπανηρότητα. Ο χάρτης, δὲ πρὸς κατασκευὴν στερεῶν ἀντικειμένων, πρέπει νὰ εἴνει κατασκευασμένος ἐκ καλοῦ ψλικοῦ, ἵτοι ἐκ ψακῶν, τὰ δὲ ρύκη εἶναι πολὺ ἀκριβά. Πρό τινος χρόνου Σουηδός τις κατώρθωσε νὰ κατασκευάσῃ χάρτην ἐκ βρόνων, ἥδη δὲ ἐργοστάσια τινὰ χαρτοποιῶν ἐν Σουηδίᾳ παρέχουσι χάρτην, διστις κατὰ τὴν στερεότητα καὶ ἐλαστικότητα οὐδόλως ὑπολείτεται τοῦ ἐπί ψακῶν κατασκευαζομένου. ’Αν κατορθωθῇ νὰ εὑρεθῶσι, πλὴν τῶν βρόνων, καὶ ἄλλα τινὰ εὐθῆνα ψλικά πρὸς κατασκευὴν τοῦ χάρτου, τότε πραγματικῶς δὲ ἀρχίσῃ δὲ χάρτινος αἰών.

’Ας ρίψωμεν ἥδη ἐν βλέψμα ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων, ἀτίνα σήμερον κατασκευάζονται ἐκ χάρτου. ’Εν πρώτοις βλέπομεν διὰ κατασκευάζονται — μὴ ἐκπλαγῆτε! — μαγειρικοὶ κλιβανοί. Φαντασθῆτε: φοῦροι τοῦ μαγειρεύοντος ἀπὸ χαρτί! ’Εκ τοῦ χάρτου, συμπιέζομένου δὶ’ οὐδραυλικῶν μηχανῶν, ἀποτελοῦνται στερεωταταὶ πλάκες, αἵτινες κατόπιν ἐμβαπτίζονται εἰς ψλῆν τινά, δὶ’ ἡσι καθίστανται ἀφλόγιστοι. Οι ἐκ τῶν χαρτίνων τούτων πλάκαν κατασκευάζομενοι κλιβανοὶ εἴναι ἐλαφροί, δύνανται ταχέως νὰ ιδρυθῶσιν δικούς τοῦς καὶ νὰ μετακομισθῶσιν εἰς οἰονδήποτε μέρος, καὶ λειτουργοῦσιν ἔχαιρατα. Οι ἀναγνωσταὶ ἡμῶν γινωσκοῦσιν ἥδη διὰ πολλοῦ κατασκευάζονται διάφορα ἀγγεία καὶ μαγειρικά σκευή ἐπί χάρτου, ἀτίνα πλὴν τῶν ἀλλων προτερημάτων ἔχουσι καὶ τὴν ἀφετὴν νὰ μὴ θραύσωνται. Πρὸ πάντων αἱ φιάλαι, καὶ ιδιαὶ αἱ διὰ τὰς χημικὰς ὄλας πρωρισμέναι εἴναι χρησιμώταται, διότι δὲν βλάπτονται ὑπὸ τῶν χημικῶν ψλῶν καὶ δὲν θραύσονται. ’Εκ συμπλεισμένου χάρτου κατασκευάζονται καὶ σιδηροδρομικαὶ τροχιαί, καὶ τροχοὶ σιδηροδρομικῶν ἄμαζδων. ’Εκ χάρτου φασθῶται κατασκευάζονται λοιπὸς εἰς τοῦ λουτροῦ, καὶ βυτία διὰ πετραίλεον, χρησιμώτατα πρὸς τοὺς ἄλλοις καὶ διὰ τὴν ἐλαφρότητα τῶν. ’Εκ χάρτου κατασκευάζονται καὶ ιμάντες ἵτοι λωρία διὰ τοὺς τροχοδρόμους μηχανῶν, εἴναι δὲ χρησιμώτατα τὰς λωρίας ταῦτα διότι εἴναι καὶ πολὺ εὐθηνότερα καὶ πολὺ γερφτερά τῶν δερματίνων. ’Εν Ἀμερικῆ μάλιστα κατασκευάζονται καὶ ψιθυρίσματα ἐπὶ χάρτου, τὰ δόπια ἔχουσι καὶ αὐτὸς τὸ προτέρημα διὰ εἴναι παντελῶς ἀδιαπέραστα ὑπὸ τοῦ οὐδατοῦ (ἀδιάβροχα), διότι δὲν ἔχουσι καρμίαν ψαφήν. Ἀμερικανοὶ ἐφευρέται καταγίνονται μάλιστα ἀπὸ τινῶν ἐπών μὲ τὴν κατασκευὴν χαρτίνων ψλικοῦ, δυναμένου νὰ χρησιμεύσῃ ἀντὶ ψφάρατος διὰ ἐνδύματα, τὰ δὲ ἀποτελέσματα τῆς ἐφευρέσεως ταύτης λέγεται διότι εἴναι λιαν ἐπιτυχῆ. Κατασκευάζονται προσέτι ἐκ χάρτου πλαστικαὶ παραδύρων καὶ θρόατα. ’Ο χάρτης ἀντικαθιστᾷ ἐπίσης τῶν εὐκόλων ψηφινόμενον γύψον καὶ τὴν μαρμαροκογίαν (στόκον) εἰς ἀρχιτεκτονικὰς ἐργασίας οὐ μόνον ἐντὸς ἀλλὰ καὶ ἔξωθεν τῆς οἰκίας, διότι δὲ συμπλεισμένος οὐτοῦς χάρτης ἀνθίσταται εἰς διλας τὰς ἐπιδράσεις τοῦ καιροῦ. Κατασκευάζονται φασθῶται ἐπιπλα, ἔτι δὲ καὶ κλειδοκύμβαλα ἐκ χάρτου. Χρησιμώτατα εἴναι καὶ τὰ χάρτινα πέταλα τῶν ίππων, διότι δὲν καρφόνονται ἀλλὰ προσκολ-

λῶνται στερεωταταὶ καὶ οἰονεὶ συμφύονται μὲ τὰς ὀπλὰς τῶν ίππων, εἴναι δὲ ἐλαστικώτερα τῶν σιδηρῶν καὶ καθ’ ἕκαστον βῆμα τοῦ ιππού συμφρούνται πρὸς τὸ σχῆμα τῆς ὀπλῆς. ’Εν Γερμανίᾳ κατασκευάζονται ἐκ χάρτου καὶ λαβαῖ διαφόρων ἐργαλείων, οἷον πελέκεων, σφυρῶν, ρυκανῶν, ἀξινῶν κτλ. Αἱ χάρτιναι αὗται λαβαῖ προτιμῶνται τῶν ψλινίων διότι δὲν θραύσονται. ’Εκ χάρτινων πλακῶν κατασκευάζονται καὶ στερεωταταὶ οἰκίαι. Εἰς τοὺς σιδηροδρόμους, οἵτινες ἄγουσι διότι τοῦ χάρτου, υπάρχουσιν ἀπὸ τινῶν ἥδη ἐπών ιδρυμένα πολλὰ οἰκήματα διὰ τοὺς σταθμοφύλακας, ἐντελῶς ἐκ χάρτου κατασκευασμένα.

Ἄν, ὡς προεπορευεν, εὑρεθῶσι καὶ ἄλλα ψλικά πρὸς κατασκευὴν καλοῦ καὶ εὐδηνοῦ χάρτου, θὰ ἐπέλθῃ ρίζική μεταβολῆ ἐν τῇ τεχνογρίᾳ καὶ τότε δὲ αἰώνια ἡμῶν θὰ δύναται κυριολεκτικῶς νὰ δομασθῇ δὲ χάρτινος αἰών.

’Η σιδηρᾶ πρόσωπος (masque de fer). Περὶ τοῦ γάλλου ἐκείνου πολιτικοῦ καταδίκου, διστις ἐφόρει πάντοτε σιδηρᾶν — κατ’ ἄλλους δὲ βελούδινην — προσωπίδα οὐδὲν ἄλλο ἐγίνωσκετο μέχρι τοῦδε εἰ μὴ διὰ δεσμώτης οὗτος ἐφυλάσσετο μετὰ τῆς μεγίστης ἐπιμελείας ὑπὸ τοῦ χάρτου οὐδεμοφύλακος Saint Mars καὶ ὀπέδανε τῷ 1703 ἐν τῇ Βαστίλλῃ. Πάντα τὰ ἄλλα περιστατικὰ τοῦ βίου τοῦ ἐκαλύπτοντο ὑπὸ μεγίστου μυστηρίου. Εἰς τοὺς καταλόγους τοῦ δεσμωτηρίου δὲ προσωπιδοφόρος οὗτος ἀνεφέρετο πάντοτε ὑπὸ τὸ δύναμα Marchioli. ’Ο Ἰησουνίτης Griffet, διστις ἐπὶ ἐννέα διλας ἔχορημάτισε πνευματικὸς πατήρ ἐν τῇ Βαστίλλῃ, λέγει ἐν τοῖς ἀπομνημονεύμασιν αὐτοῦ διὰ δὲ προσωπιδοφόρος ἐκεῖνος δεσμωτῆς ἡτο φυσικὸς νίδης Λουδοβίκου τοῦ δεκάτου τετάρτου καὶ τῆς Lavalier, καὶ δύνης τοῦ Vermandois, ἐφυλακίσθη δὲ διότι εἶχε φατίση τὸν πρωτότοκον νιδὸν τοῦ βασιλέως (τὸν Dauphin). Κατ’ ἄλλους, δὲ ἀντὶ μὲ τὴν σιδηρᾶν προσωπίδα ἡτο πρεσβύτερος ἀδελφὸς τοῦ Λουδοβίκου ιδ., νιδὸς τῆς Άννας τῆς Αὐτοριακῆς καὶ τοῦ δοικός τοῦ Buckingham. Τώρα δημοσιεύεται ἐν τῷ «Μεσίτη τῶν περιέργων» (Intermédiaire des curieux) νέα τις ἀποκάλυψη περὶ τοῦ προσωπιδοφόρου δεσμωτοῦ. Κατὰ τὸ φθὸν τοῦ βασιλέως, ὁ ἀνήρ, διστις ἔφερε πάντοτε τὴν σιδηρᾶν προσωπίδα, ἵτο ἀπλοῦς τις ὑπηρέτης, δύναμα Eustache Danget. ’Ἐν τοῦ 1668 δὲ ὑπουργὸς de Lyorme εὐρίσκετο. εἰς μεγάλην ἀνησυχίαν ἔνεκα Γάλλων τινός, Marsilly, διστις ἔκαρνεν ἀκατάπανστα ταξείδια μεταξὺ Βρυξελλῶν, Λονδίνου, Ἐλβετίας καὶ Ολλανδίας διαδίδων δισφημίας καὶ τρέφων κακοὺς σκοποὺς ἐναντίον τοῦ ιεροῦ προσώπου τοῦ βασιλέως. ’Ο ύπουργὸς κατώρθωσε νὰ τὸν συλλάβῃ καὶ νὰ τὸν καταδίκησῃ εἰς τὸν διὰ τροχοῦ θάνατον. ’Ο δυστυχὸς Marsilly ἔθνεταν διὰ σκληροτάτου θανάτου, ἀφοῦ κατασυντερίζησαν αὐτῷ ἀλληλοδιαδόχως οἱ βραχίονες, τὰ σκέλη, οἱ μηροὶ καὶ τὰ πλευρά. ’Ο ύπουρέτης αὐτοῦ τοῦ Marsilly, Εὐστάθιος Danger, συνήθως δὲ Martin δινομαζόμενος, προσειλκύσθη δελεαστικῶς εἰς Γαλλίαν, συνελήφθη ἐν Dunkirchen καὶ μετήχθη εἰς Pignerol, ἐνθα διὰ ὑπηρέτης εἰργάζετο λαμβάνων ἐν φράγκον καθ’ ἡμέραν. Τῷ 1675 διετάχθη μετὰ τοῦ Larivière τὰ ὅλα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Fouquet, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ δοτοῦ ἀμφότεροι συνελήφθησαν καὶ ἐφυλακίσθησαν. ’Ο Danger συνελήφθη τῷ 1669, δὲ συναιχμάλωτός του Matthioli εἰτε Marchioli, διστις μέχρι τοῦδε ἐθεωρεῖτο ως ὁ ἀνήρ μὲ τὴν σιδηρᾶν προσωπίδα, μόλις τῷ 1679. ’Ο Danger ἀπέδανε τὸν iανουάριον τοῦ 1694. — ’Ιστορικός τις Loiseleur ἀποδεικνύει, διὰ τὴν προσωπιδοφόροι δεσμῶται, ἀλλ’ ἡ παράδοσις τοῦ λαοῦ συνήνωσεν διλας τὰς περὶ ἑκάστου εἰδήσεις καὶ μύθους καὶ ἀπέδωκεν αὐτοῖς εἰς ἑκεῖνον μόνον, διστις ἀπέδανε τῷ 1703 ἐν τῇ Βαστίλλῃ. ’Ο Danger, κατὰ τὴν μαρκοχρόνιον αὐτοῦ ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ Fouquet, εἶχεν ἀκούση πολλὰ πράγματα, τὰ δόπια ἐφευρετε νὰ μείνωσι μυστικά. ’Ο κύριος σκοτὼς τῆς προσωπίδος, διστις οὐχὶ ἐν σιδηρῶν ἀλλὰ ἐκ ταφετᾶ, ἵτο νὰ ἐμποδίῃ τὸν φοροῦντα αὐτὴν ἀπὸ τοῦ νὰ διμιῇ.